

ihaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

TELEFON št. 201.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2-50.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četverstolpne peti vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

Trije modrijani.

Pripovedujejo o čudaku Arhimedu, da je ob času sovražnega naskoka na mesto Sirakuze v Siciliji lepo mirno čepel pod nekim zidom in risal po pesku svoje geometrične figure. Pozabil je bil čisto na vse, kaj se godi okoli njega, pozabil je, da se posiplje mestno zidovje in da sovražna vojska že davi in kolje meščane. Njemu je bilo za vse to malo mar, on je bil vesel, da je imel mir pri svojih študijah. Mož se očitno ni brigal za vse to, kar se je godilo okoli njega in zavzetje rojstnega mesta po sovražni vojski mu ni prizadevalo nikakih skrbi. Zadovoljen je bil, da ga sovražnik ni motil pri njegovih figurah in risal in drsal je dalje po pesku svoje kroge, slep in gluha za divjajočo vojsko, slep za vse, kar se ni tikalo njegovega modrovanja. Mož je bil sicer modrijan, a vsa njegova geometrična modrost ni domovini vtegnila pomagati. Razsutje in pogin je šel pred in za zmagovalci.

Tak modrijan, čudak se nam zdi baron Chlumecky, ki je znan po svojih »političnih« spisih, ki jih priobčuje v reviji »Oesterr. Rundschau«. Ta mož, ki dela žurnalistično politiko bolj na debelo, je popolnoma podoben staremu Arhimedu. Tudi Chlumecky čepi ob svojih figurah in črta in riše po pesku — albanske meje. Njemu je Albanija vse, vir, cilj, namen, začetek in konec naše politike. Mož je slep za vse drugo, kar se godi sedaj okoli njega. On ne vidi, da gre do ravno v teh mesecih bolj in bolj naši gospodarski interesi na Balkanu po zlu, on ne vidi, da Albanija nas ne bo rešila, on ne vidi, da je za nas Albanija kukavično jajce, ki ne obeta nič dobrega. Okoli in okoli grme topovi, politika gre svojo pot, a Chlumecky v zadnji številki omenjene revije še vedno brenka na albanske dude in ne vidi, kaj se godi okoli njega.

Stavba stare turške despotije se podira, a Chlumecky riše in določuje albanske meje in piše o albanskih interesih, kateri so za nas pravzaprav manj kot ničla. Žalostno pri vsej stvari je posebno to, da Chlumecky ni sam, ampak da imamo vse polno takih »politikov«, ki se razločujejo od njega samo po imenu, tako da jih popolnoma lahko denevno v eno čajno, ker so si podobni kot jajca. Kakor Arhimed čepi pri svojih peščenih krogih in ne vidi, da lahko najmanjši viharček, ali ponižna povodenj že razdere vse njihove namišljene stavbe.

Sto in sto vprašanj je za nas sedaj velike važnosti, a naši merodajni politiki se jih ogibajo in rišejo raje še po peščenih Albaniji. Rekli smo v tem oziru že večkrat svoje mnenje: ako imamo mi toliko koristi od Albanije, tedaj bi jo bili morali na vsak način že davno zasesti in če ne davno, vsaj za časa laške vojske v Afriki, ko je bila prilika naravnost ugodna. Ker tega nismo storili, smo skrbeli očitno slabo za svoje koristi, kajti prava politična akcija mora biti vendar taka, da koristi državi, ki jo je napravila. Ker pa se za Albanijo do zadnjega hipa nismo resno pobrigali, kaže to, da naši politiki tekoma cele balkanske vojske niso bili na jasnem, kaj bi storili. In če toži sedaj baron Chlumecky, da hodimo glede Albanije trnjevo pot, sedaj je to le naša krivda, ker si nismo znali poiskati lepše.

Tretji modrijan, katerega naj omenimo, je bil toliko previden, da pod svoj »duševni« proizvod ni postavil pravega imena. Naslov tega imenitnega dela, ki je objavljen tudi v »Oesterr. Rundschau« se glasi: Mi in Kucovlahi. Če se je stari Arhimed brigal le za svoje kroge, to še ni nazadnje tako hudo, ker je stvar razumel. Ta naš možak pa očitno ni o stvari dosti razmišljal, ampak si je tako bolj na slepo odločil svoj politični »delokrog«, to je: rešitev Kucovlahov. Vse drugo je nič, vse drugo sedaj ni važno, ker interesi Kucovlahov so — za našo trgovino in industrijo čudovito velikega pomena. In zakaj? V tistem članku se to bere jasno in očitno. Dolj v Makedoniji živi baje plemeniti rod Kucovlahov najbolj skupno in piše se, da jih je tam okoli 600.000. Sicer jih je dosti več, a krivično ljudstvo šteje na Turškem jih izkazuje samo toliko. Ti Kucovlahi so tuptam tudi trgovci, ponavadi so ptiči enakega perja kot Albanci. Ker so tedaj nekateri Kucovlahi trgovci, tedaj jih je treba podpirati in sicer v prvi vrsti mora to storiti Avstrija, kajti na ta način — tako se glasi **dobesedno** — si bo pridobila monarhija v krogih balkanske veletrgovine dragocene simpatije. Mislimo, da ta zaključek zadostuje popolnoma, da smo označili »politiko«, kakoršno predlaga ta diplomat ali kar že je, ker ne pove svojega pravega imena. Ako kdo hoče dospeti do take politične »popolnosti«, gotovo mora dosti misliti in študirati. Zato pa pustimo te gospode, naj se le dalje poglobijo v svoje študije, razvoj balkanskega vprašanja jih ne bo prav nič pogrešal.

Spoznanje se vrača.

Ko se je v jeseni lanskega leta začel krvavi ples na Balkanu, so bili naši diplomati in državniki čudovito iznenadeni in so izjavili, da tega niso pričakovali. Marsikdo, ki sicer ni diplomat, je morda v svojem čisto priprostem, a zdravem premišljevanju prišel že prej do zaključka, da se bodo balkanski narodi prej ali slej združili in potisnili Turka v Malo Azijo. To dejstvo je imelo svoja tla v dogodkih zadnjega stoletja in morda še dalje naprej.

Politično stremljenje velike ruske države je vedno bilo namerjeno na ta cilj, četudi ni bilo to vedno očitno. In balkanski narodi so očitno zasledovali svoje politične namene pod vplivom ruske diplomacije, zato pač za onega, ki je imel to stvar v pretresu, ni bila vojna napoved nič nepričakovanega, ampak prav normalen zaključek skupnega, skoro bi rekli slovanskega gibanja proti Turku.

Naši diplomati so bili seveda iznenadeni in tako tudi niso vedeli, kaj naj bi storili. Vidi se, da so bili za ta velik dan čisto nepripravljani in se niso zavedali zgodovinske dalekosežnosti tega dogodka.

Kakor hitro je imelo počiti na Balkanu, je bilo za nas dvojno stališče mogoče: ali udarimo tudi mi in si urežemo kos od balkanskega hleba, ali pa smo čisto mirni gledalci in se za vso stvar ne brigamo niti od daleč. Vse drugo je čisto izključeno. Najbolj nemestno pa je bilo, kakor smo videli, prazno ropotanje nemških listov, katerim ni sledilo nič drugega kot prazen odmev.

Za prvi slučaj, to je, da bi bila naša monarhija posegla aktivno vmes, bi bili mi morali biti pač nekoliko drugače pripravljani in imeti vsaj jasen načrt za vso akcijo. Kajti v tem slučaju **bi ne bilo šlo proti Srbom**, kakor si predstavljajo to razni nemški ptiči, ampak bi bilo moralo iti sporazumno s Srbi — **proti Turku**. Tako bi bili pa vojaški načrti presekali diplomatske, kajti diplomatje so bili kakor znano strašno vneti za slavnoznan »status quo«, to je za Turka. Kakor se vidi, nismo bili za ta slučaj na vrhuncu, kajti če bi bili mi temeljito pripravljani, če smo imeli zavarovan hrbet, če so bili dani pogoji za uspešno bojevanje, tedaj je naša zunanja politika napravila naravnost smrten greh, ker ni zasedla Albanije. Kajti prvo načelo zunanje politike mora biti pridobivanje teritorija in krepitev lastne moči. Tedaj bi bili mi logično morali zasesti vso Albanijo do grške meje — in takrat bi bilo Jadransko morje za nas vedno prosta pot. Če pustimo pa Albanijo, o kateri pravimo, da je za našo monarhijo nujno potrebna, Albancem, tedaj smo priznali, da si je sami ne upamo zasesti in da je bil naš političen račun napačen. In zato je bilo potem tisto vedno kričanje po nemških listih skrajno zoperno, ker je kazalo več slabih strani, posebno pa to, da dotični gospodje niso znali pravilno zastaviti nobene politične naloge. Kakor hitro smo namreč pustili, da se je balkanska zveza brez nas dvignila proti Turku, tedaj je bilo vsako poznejše aktivno vmešavanje čisto brezsmiselno. Naša pot bi bila skupno z balkansko zvezo za avstrijsko Albanijo. Tega pa nismo storili, ker se naši diplomatje niso vtegnili tako hitro prebuditi iz svojega zgodovinskega spanja.

Zato pa nam ni ostalo in nam ne ostane nič drugega, kot da smo mirni gledalci in pustimo, da se stvar izvrši po svoji naravni poti. Vidi se, kako slabo razumeva ravno nemška politika to zadevo. Strašno se je vse drlo in kričalo, vsi časnikarski bobni so bili v delu in kar s kurjimi peresi so napadali ti gospodje, ker ne poznajo pravih sil. In tako se je počasi izcimilo neko javno mnenje, ki je zastopalo boj proti Srbiji.

Tu se vidi, kako zagrešeno so nekateri pojmovali vso zadevo. Iz tega oboroženega krika se je razvila »svobodna« Albanija in druge take komedije, ki kažejo samo kako smo mi strašno malenkostni. Tistih par Albancev nas sedaj briga, na tehtnici pa je naša svetovna trgovina, to je, pot po Jadranskem morju in eksport na Balkanu. Tista slavna Albanija nas gotovo ne bo ščitila, posebno še ker vemo, kdo ima tam svoj vpliv, ker mi ga imamo v resnici prav malo. Tako lahko rečemo, da radi nove Albanije mi nismo prav nič na boljšem, če ne še na slabšem. Ker ni Albanija naša, naj bi bila srbska; taka kot jo hočemo mi, bo namreč le italijanska in naša »prosta« pot po morju je čisto v italijanskih rokah.

To smo mi trdili že večkrat in veseli nas, da so tudi nekateri nemški listi prišli počasi do spoznanja. Tako piše tudi sicer zagrizena »Tagespost«, da **nova Albanija in Skadersko vprašanje ni bistvo naše zunanje politike. Jasno stališče napram Rusiji in nasproti balkanskim državam, to je potrebno**. Tako piše list, ki je bil goreč pridigar za »veliko« Albanijo. Naravnost zadovoljni smo, da se tudi med Nemci pojavljajo

taki glasovi. Ker smo aktivno ulogo zamudili, nam ni ostalo drugega kot pustiti, da se stvari razvijejo naravnim putem. Zato je bila tista uloga mirovnega angela s kanonom čisto brezpotrebna. S tistim ropotanjem in rožljanjem smo dosegli le velikanske — stroške, vspeha pa nimamo niti za lešnik. Brez našega ropota bi se bilo zgodilo vse ravno tako, le mi bi bili prihranili nekaj sto milijonov.

V začetku je bil čas nastopiti, pozneje je bilo boljje molčati in skrbeti za nove gospodarske zveze na Balkanu. — Mi smo pa igrali neko čudno vlogo poltiča in pol miša, ki nam je prej škodovala kot po prinesla kak političen uspeh. Sicer pozno, a vendar so prišli tudi drugi do tega spoznanja, ki se nam zdi v bi bili mi logično morali zasesti vso Albanijo ali ne, naj ima Skader Peter ali Pavel, naša skrb mora biti, da na Balkanu zopet uredimo svoje gospodarske zveze in da z Rusijo pridemo zopet v prijateljske razmere. Tu ležijo naše koristi in kdor dela drugače, tega ni mogoče imenovati pravega in previdnega diplomata.

Laški Jeremija.

»Legia nazionale« je že od nekadašnjega društva, ki predstavlja vse narodno nasprotstvo laških sosedov proti nam. To društvo je delovalo in še deluje na to, da nam ugrabi kolikor mogoče naše slovenske dece, to društvo napevja povsod v obmejnih krajih svoje sile, da bi mu ne vtekla nobena slovenska duša. Ne za pomoč lastnim rojakom, bolj za odtujevanje naših otrok lastnemu narodu, zato je delovala in še deluje »Legia nazionale«. To ime pomeni za nas takorekoč izvleček vsega narodnega laškega sovražstva proti nam.

Minolo nedeljo se je vršil občni zbor goriške podružnice in z ozirom na to je goriški laški listič »La Libertà« prinesel dne 5. t. m. dolgo jeremijado, kjer toži in plače, da društveno delovanje po Goriškem pojema in da tako ne more iti naprej. V prvi vrsti je kriva pa Gorica, laški čitadini, ki ne store svoje svete dolžnosti nasproti društvu. Tako škodujejo laški narodni stvari na dva načina: prvi sami ne dadó nič, drugi pa se cela Furlanija drži njihov vzgleda in tudi ne da nič. Sicer ta očitek za revne Furlane pač ni na mestu. Kaj bo revež dal, ko nima še za polento. Furlan je sam potreben podpore, pa ne bo dajal za »Legio nazionale«. Člankar podaja tudi nekaj statistike, ki naj podpira njegove besede. Ker so tudi za nas te številke zanimive, hočemo nekatere objaviti. Vseh članov pri nas, v Trstu in Istri je bilo lani 25.410 in sicer v Trstu 11.569, v Istri 10.742 in v Furlaniji z Gorico vred — 3099. Bridko toži člankar čez goriško nemarnost, ker predstavlja komaj 12% legine armade. Lahko bi se jih vpisalo več, pravi žalostno poročevalec: če pride v Istri na vsakih sto ljudi skoro 10 leginih članov, bi tudi pri nas moralo biti boljše, kajti 3% je strašno malo. Zato moramo podvojiti in potrojiti legine vojščake!

Tudi denarno je suša. Vseh dohodkov je imela »Legia« koncem l. 1911 331.492 K. Od teh odpade na Trst 213.108 K, na Istro 83.356 K in na Goriško komaj 34.406 K t. j. 10% vseh dohodkov. Če računimo na osebo, dá povprečno vsak laški Tržačan za »Legio«

Ivan Mercina, kateremu moramo čestitati na vspehu, katerega je dosegel s svojim velikim zborom. Tudi deklamacije, telovadba in »Češka beseda« so ugajale.

Vojaška godba bo svirala jutri v mestnem vrtu od 6. do 7. ure zvečer in sicer če bo vreme dopuščalo.

Vspored za koncert »Češkega Filharmoničnega društva« dne 4. maja t. l. v dvorani »Trgovskega Doma«: 1. Dvořak, Overtura »Karneval«. 2. Novak, Slovaška suita. 3. Smetana, Overtura k operi »Prodana nevesta«. 4. Wagner, predigra in ljubavna smrt Isolde iz opere »Tristan in Isolda«. 5. Beethoven, simfonija št. 5 C-mol. 52 glasbenikov. Dirigent Dr. V. Zemánek.

Vojaške vesti. Podpolkovnik pri 47. pešpolku g. Aleksander C a z z a f u r a je stopil v pokoj in se nastani v Tolminu; goriški rojak g. Ivan C a n t a r u t i, major pri 47. pešpolku je premeščen v Trident; Herman D o l i n a r, major pri 47. pešpolku je premeščen na Dunaj.

Nepreviden voznik je Leopold Žbona z Bat. Minulo soboto je namreč vodil konja, upreženega v mal voziček tako neprevidno, da se je na vogalu ulice Treh Kraljev v Gorici tik kavarnе »Corso« konj z'vozom zaletel v Katariño Mučič iz Gorice. Žena je dobila težke telesne poškodbe.

Samomor starca. Minulo nedeljo predpoludne si je končal življenje v Št. Petru pri Gorici 76-letni Andrej Krašan in sicer na ta način, da se je vrgel pod hribom sv. Marka v globok prepad, v katerem lomijo kamenje. Samomorilec Krašan je pristojen v šempasko občino, a se je klatil po svetu in ni imel nikjer pravega domovja. V zadnjem času je stanoval 5 let na Vogerskem. Nekaj časa je delal v Trstu in je bil več časa tudi v tržaški hiralnici. V Št. Petru se je nanajal le nekaj dni. — Samomor je izvršil v nedeljo okoli 11. ure predpoludne, dekleta so ga našla v prepadu okrog 5. ure popoldne. Pri padcu si je zlomil tilnik in dobil je še druge smrtnne poškodbe. Kmalu potem so ga izvlekli iz prepada in prenesli na šempetersko pokopališče, kamor je došla sodnijska komisija. — Kaj je gnalo starca k samomoru, se ne ve.

In spet samomor starca. Minulo nedeljo popoldne okoli 5 $\frac{1}{2}$ ure se je vrgel s soškega mosta pri Pevmi v Sočo 66-letni ključavničar Anton Rusian iz Gorice, stanujoč za Gradom. Samomorilec je bil oženjen in je imel veliko družino. Pravijo, da ga je gnala v Sočine valove neozdravljiva bolezen. Očividci pripovedujejo o tem samomorilecu, da se ni vrgel raz ograje mosta, marveč kar skozi ograjo je zlezel in se zagnal v Sočo. Ko je nekdo videl, da leze nesrečnež skozi ograjo, ga je zgrabil za obleko in ga za trenutek držal visečega med mostom in Sočo. V sled težje pa mu je roka omagala in nesrečni samomorilec je pljusnil v še precej velike Sočine valove.

Shod briških kolonov v Vipolžah. V nedeljo se je vršil ob zelo obilni udeležbi shod in občni zbor »Zveze slovenskih kolonov« v Vipolžah. Na shodu sta govorila državni poslanec Fon in č. g. dr. Pavlica. Odobrili in potrdili so računi za leto 1912 in izvolil se je nov odbor za dobo nadaljnjih dveh let. Izrekla se je zahvala g. poslancu Fonu za njegovo delovanje v prid kolonskemu ljudstvu in zaupnica poslancem S. L. S. Tudi prejšnjemu predsedništvu in odstopivšemu odboru se je izrekla zahvala. Slovenski koloni zaupajo svojim voditeljem in svojim poslancem in pričakujejo za trdno, da se bo v bodočnosti tudi za nje kaj koristnega storilo. Več o tem zanimivem shodu in občnem zbo-

ru objavi »Primorski List«, ki je društveno glasilo.

Uradniško konsumno društvo v Gorici. V nedeljo je imelo društvo svoj redni občni zbor, ki mu je predsedoval gospod F. Minck. — Predsednik je otvoril zborovarje s primernim nagovorom na navzoče, podal obširno poročilo o upravnih dobi 1912, čigar računski sklep izkazuje 1.135,97 kron čistega dobička. — Ena tretjina tega dobička se pripiše v smislu društvenih pravil prihodnemu zalogu, ki se zviša na 3.257,64 kron; preostanek se razdeli med člane v dividendah po eden od sto na vrednosti blaga, ki so ga bili nakupili v zadnjem letu. — Ta računski sklep, oziroma bilanca je ena najboljših, odkar se je društvo ustanovilo (1905). — Največja zasluga za to gre vstrajni delavnosti in vsestranskemu nadzorstvu upravnega sveta kakor tudi sposobnemu in vseskozi praktično zmožnemu vodji tega društva. To društvo se preseli v bližnji bodočnosti v druge primernejše prostore, ki se uredijo po modernih zdravstvenih in estetičnih zahtevah.

Drobiž. Od 27. marca do 3. aprila je umrlo v Gorici 8 oseb. — Zaradi pomanjkanja potrebnih potnih spisov je bil aretiran v Gorici minulo nedeljo Peter Brajnik. — Samostan na Gradu pri Mirnu se že gradi. Poslopje je že od tal. — Ker so razsajali ponoči od nedeljo na pondeljek je goriška policija aretirala večje število ponočnjakov. — Minulo nedeljo se je plesalo v goriškem političnem okraju na sedmih krajih. Pa poreče kdo, da je mižerja v deželi! — Zaradi pohajkovanja je aretirala goriška policija minulo nedeljo Ivana Fialo iz Požuna. — Kopalniška sezona v Gradežu obeta tudi letos biti zelo živahna. Mnogo stanovanj je že oddanih. — Koroških romarjev pride prihodnjo soboto na Sv. Goro okrog 800. To bo prvo letošnje večje romanje na Sv. Goro. — Kazen se je znižala Engelbertu Saksidi iz Dornberga od dveh na eden teden zapora. Tako je razsodila druga inštanca. Kaznovan je bil zaradi tatvine. — Sadno drevje krasno cvete na Goriškem. Upajmo na dobro sadno letino. — Izročeni so bili državnemu pravdništvu Avgust Prinčič, Ivan Prinčič, Tašer Franc in Kozina Štefan, ker so kradli pri tvrdki Braunitzer. Vsi štirje so Hrvatje.

Za Narodni muzej so darovali: 1. Rudolf Drufovka, trgovec v Gorici, knjige: Regelza za brate tretjega Ordna, Ročna knjižica bogoljubnih kristianov, Sveta vojska, Sveti Jožef, Sveti rožni venec, Petdeset zdihlajev, Jezus Kristus devicam, svojim nevestam, Mašne bukvice, Novi vsakdanji kruh, Tovarš pobožnega Kristiana. Ivan Laharnar, posestnik in skladatelj na Št. Viški gori, staro leseno čutaro, Jos. Prijatelj, c. kr. vadniški učitelj v Gorici, nabral listine: Razlaga narviškega konstitucijskega patenta od 15. sušca 1848, Sloveniji Slobodni (Pervi slobodni slovenski natis na Dunaju). Pouk, kako se ima ravnati pri volitvi poslancev za veliki zbor v Frankfurtu Majnskim, Oglas mojim ljudstvom (iz l. 1848), Slovénki zbor (1848) Le sem Slovenci! (1848), Annuciatio alphabeti slavici communio (1848). Matija Kenda, nadučitelj v Volčah, 12 srebrnih in 209 bakrenih novcev, E. Prinčič, nadučitelj v Pevmi, knjigo: Pesme v nedele celiga leta, Anton Špinčič, dijak v Gorici, Ljubljanski list, dr. E. Derani, zdravnik v Gorici, 3 novce, Ivan Majcen v Gorici 1 nemško knjigo, Štefan Šegala iz Kanala bronasto kladivo in nakovalo, več kosov bakrene rude, 2 srebrna in 5 bakrenih novcev, Jos. Prijatelj, c. kr. vadniški učitelj v Gorici, nekaj starih listin iz 17. in 18. stoletja, Josip Lapanja s Pečin je poslal dve stari uri, Josip Gruntar, mizar v Kobaridu, pa starinsko, lepo rezljano skrinjo.

Kdor bi si hotel ogledati zbirko Narodnega muzeja, naj se zgleda pri g. Rud. Drufovki, trgovcu v Gosposki ulici št. 3, ki sprejema tudi vse darove za naš muzej. Odbor.

V spomin 35-letnice smrti skladatelja Josipa Kocjančiča se bode brala dne 10. t. m. ob 8. uri sv. maša zadušnica na pokopališču Sv. Ane pri Kanalu, kjer pokojnik počiva.

Velika cestna kolesarska dirka okrog »Goriškega Krasa« se bo vršila nepreklicno 4. majnika 1913. — Dobičila za dirkače so sledeča: Menjava kolesa, vodniki, spremljevalci in vsaka nedovoljena podpora je prepovedana. Prehrana udeležencev med vožnjo od strani kolesarjev, voznikov z motorji in potnikov v avtomobilih se smatra za nedovoljena podpora in ima za posledico diskvalifikacijo. — Vodstvo dirke ne jamči za kolesarje in kolesa. — Vsak kolesar vozi na svoj račun in svojo nevarnost in je dolžan držati se strogo oblastvenih cestnih predpisov. — Kolesa, opremljena z zavoro in zvoncec, se plombirajo 4. majnika t. l. od 8.—9. ure dop. Številke, ki jih dobe dirkači, morajo biti pripete na hrbtu. — Vrstni red označbe je vrstni red na startu. Odpeljejo se vsi dirkači obenem. — Vsak dirkač mora biti 2 uri pred dirko na startu, kjer se ima vpisati v startno polo. Na glavni kontroli v Senožcah mora vsak kolesar s kolesa in podpisati se na kontrolni poli. — Tu in na cilju se kontrolira plomba. — Kontrole so očitne in tajne. — Člani dirkeinega vodstva z belordecimi trakovi na rokavih bodo postavljeni na najzanesljivejših točkah proge, ki bodo označene z zastavami.

Č. kr. 3. korno poveljništvo je dovolilo z ukazom št. 24. članom vojske in deželne brambe udeležbo pri tej dirki na lastne stroške in na lastnih kolesih. — Po zaključku prijav bode izdan vsopred dirke po »Goriškem Krasu« s seznamkom častnih daril, darovanih iz športnih krogov in bode v njem objavljeno tudi vodstvo dirke, očitne kontrole in imenik označb. Vodstvo dirke.

Vodstvo dirke okrog »Goriškega Krasa« naproša vse kolesarje-dirkače, kateri nameravajo tekovati pri dirki 4. majnika t. l., da izvole takoj se prijaviti. Prijave sprejema za Goriško izključno kolesarsko društvo »Gorica« v Gorici (sedež hotel »Zlati jelen« tel. 133). Vodstvo dirke.

Bosanski izselniki. Kakor je znano se je v zadnjem času dosti pisalo o bosanskih izselnikih, ki so se vračali čez Trst nazaj v svojo staro domovino. Ti ljudje so po večini Mohamedanci, a tudi nekateri Srbi turške vere. Ko je Avstrija zasedla Bosno, je šlo mnogo ljudstva turške vere iz Bosne v Malo Azijo nekoliko tudi v Makedonijo, ker so mislili, da jim bo Avstrija vzela mohamedansko vero. V začetku balkanske vojske so se ti revčki, katerim se je pod Turkom zelo slabo godilo, zopet spomnili stare domovine in zbrali so se v Solunu pri našem konzulatu, ki jih je poslal potem čez Trst nazaj domov. Vseh skupaj je okoli 6000 oseb. Vlada v Bosni je plačala zanje že 250.000 K in za sedaj bo še okoli 500.000 K stroškov, ker so prišli nagi in bosni, bolni in kozavi iz Turčije. Pred kratkim je bilo to naseljevanje zaključeno.

Nemško »šolsko društvo« v Trstu. Iz poročila »Schulvereina« v Trstu posnemamo, da je imelo omenjeno društvo v preteklem letu 420 članov, med temi 40 ustanovnikov. Dohodkov je bilo skupno 2005 K in sicer na članarini 861 K; splošnih darov je bilo 240, in za prodane predmete se je izkupilo 356 K. Sicer s to zadnjo točko društvo baje ni imelo ravno sreče, ker ni bilo posebnega popraševanja po društvenih predmetih. Iz tega poročila se vidi, da ta nemška

toliko hvaljena narodna zavest še ni tako grozna. Par tisoč kron spravimo mi skupaj v enakih razmerah prej kot oni. Ako ne bi bilo podpore od drugod, bi »Schulverein« ne gospodaril dolgo v naših krajih.

† **Erazem Barčič.** V soboto je umrl na Reki starostni predsednik hrvaškega sabora Erazem Barčič v 83. letu svoje dobe. Barčič je zastopal bakarski okraj.

Samomor v sodni dvorani. Ko je bila proglašena obsodba proti delavcu Frančišku Pohl v Zagrebu, ki je dobil zaradi vloma in tavnine sedem let ječe, je obsojenec potegnil nož iz žepa ter ga trikrat zabodel v prsa. Pohl je hitro nato umrl.

Vojaška vaja s krvavim izidom. Iz Inomosta se poroča, da so se vojaki pri neki vaji v bližini kraja Tarlago tako razgreli, da so pri naskoku z bajonetom vzeli stvar za resno. Pri tem je bilo več ranjencev med njimi so štirje vojaki težko ranjeni.

Ponarejeni 5kronski novci krožijo v zadnjem času v precejšnjem številu po južnem Štajerskem. Denar je posnetek 5kronskih komadov ogrske veljave iz l. 1912. Bajé je nekje na Hrvaškem obširna »delavnica« za ponarejen denar. —

Ostra kazen je doletela one češke rezerviste 14. dragonskega polka, ki so v jeseni, ko so bili klicani pod orožje, priredili neko protiaustrijsko demonstracijo. Obsojenih je bilo 56 rezervistov in sicer dva po 20 let, šest po 15 let in drugi v večletno težko ječo. Sodilo je v tej zadevi vojno sodišče.

Pomen naše mornarice je od dne do dne večji. Vojno in trgovsko brodovje dobiva v moderni državi vedno večjo važnost in zato želi tudi naučno ministerstvo, da se razpravlja o tem po ljudskih in srednjih šolah, posebno pa po obrtnih, kjer je prilika za to še posebno velika. Tozadevni ministerki odlok nalaga vsem ravnateljstvom omenjenih zavodov, naj se posebno pri zgodovini in zemljepisju razpravlja o pomenu mornarice za državo in deželo, za meščana in trgovca.

Pomnožitev avstrijske kavalarije. Avstrijska kavalarija skupne armade šteje sedaj 42 polkov, in sicer 15 dragonskih, 16 huzarskih in 11 ulanskih polkov. Vsak polk ima šest eskadronov po 151 mož. Vsega skupaj šteje kavalarija 45.164 mož in 41.018 konjev. Sedaj pa se namerava pomnožiti kavalarijo, ker ne zadostuje zahtevam cele armade. Pri prihodnjem zvišanju rekrutnega kontingenta se bo zvišalo število rekrutov za kavalarijo.

200letnica pragmatične sankcije. — Dne 19. t. m. bode 200 let, kar je izdal cesar Karol VI. pragmatično sankcijo, ki je temeljni zakon za obstoj in razvoj avstro-ogrške monarhije. Naučni minister je odredil, da se imajo v proslavo tega jubileja prirediti v vseh od države oskrbovanih šolah pomenu jubileja primerne slavnosti, pri katerih naj se obrazloži učencem in učenkam seveda učni stopinji primerno pomen pragmatične sankcije za našo monarhijo. Če bi se pa ne mogle obdržavati slavnosti, naj se vsaj v višjih razredih med poukom v zgodovini posebno povdaria važnost od cesarja Karola VI. izdanega zakona.

Za ohranitev narodnih noš je naučni minister deželnim šolskim svetom naročil, da poskrbe za to, da bodo učiteljice ročnih del po ljudskih in meščanskih šolah, dalje na učiteljskih in tečajih za izobrazbo učiteljic ženskih ročnih del — predvsem negovale tista dela in tehnike, ki pridejo v poštev pri narodni noši, ki so se pa morda deloma že poizgubila ali se pa le nepopolno izvršujejo. Isto ministerstvo je že 15. septembra 1911 izdalo naredbo, da se ima pri risa-

Vsem gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORIJO

edno pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

v korist
obmejnim slovcem.

1.50 K, vsak laški Istran 0.56 K in vsak Lah na Goriškem le 0.37 K. Sicer šteje Furlanija z Gorico 27 podružnic, toži člankar dalje, a od teh 27 jih spi 14 spanje pravičnega in se prav nič ne vdeležujejo svetega boja za domovino.

Posebno Goričani so pozabili na svoje dolžnosti, ki jih imajo nasproti narodu. Kakor bi bilo vse mrtvo, nikjer ni pravega življenja, nikjer veselja do narodnega dela. Te tožbe bi vtegnile koga geniti do solz, zato pa raje nehamo, ker mislimo podati ob koncu tudi mi nekatere predloge glede »Leginega« delovanja. Če bodo nas poslušali, se bodo društveni dohodki prav izdatno pomnožili, ne da bi pri tem morda kaj trpela sveta narodna dolžnost. Ker upamo, da ne pridigujemo gluhim ušesom, zato povdarjamo to-le: »Lega nazionale« naj opusti vse tiste popolnoma brezpotrebne šole, ki jih plačuje v slovenskih krajih kot n. p. v Podgori, Devinu itd. Drugič naj vse tiste šole proda ter naj ne zida nobenih nepotrebnih novih. Tretjič naj se obrnenatisto velikansko trumo goriških laških meščanov, ki so pozdravljali po vseh trgih in ulicah pesnika Sem Benellija — kakor poroča »Piccolo« — potem mislimo, da bo pomagano, kajti reči moramo, da denar, ki ga dajo za potujčevanje naše dece, je za njihove lastne otroke zavržen.

Sicer pa se iz tega laškega stokanja vidi, da tiste prazne besede, katere radi razvlačujejo laški listi po svojih predalih, niso še nikomur pomagale. Lahko je seveda kričati »evviva«, a ko je treba šteti krone, rad zastane glas marsikomu v grlu. V čast naših ljudi, ki sicer tudi niso magnatje in kapitalisti, pa moramo reči, da vendar žrtvujejo obilo za šolske in narodne namene. »Šolski dom«, »Mali dom«, »Novi dom« to so imena, ki kažejo goriško slovensko požrtvovalnost. Vkljub pritisku se vendar držimo še krepko. Lahki imajo ugodnosti na kupe, pa tožijo kakor babe. Tega dejstva ne smemo izpustiti izpred oči, ker kaže, da narodna moč naših sosedov propada. Svetujemo pa »Legi« naj se oprime naših nasvetov in prepričani smo, da si boje denarno opomogla. Ker je gotovo pri njih denarna stran tudi dokaj občutljiva, bodo po našem nasvetu v par letih lahko prihranili tisočake, ki jih gotovo lahko bolje obrnejo, kakor da bi ž njimi pitali — slovenske otroke.

Vojna na Balkanu.

Črnagora odklonila zahteve mednarodne flote.

Uradno se poroča iz Cetinja, da je v soboto naznanil poveljnik demonstracijske flote admiral Burney črnogorskemu ministerskemu predsedniku, da se je zbrala pred Barom mednarodna flota ter ga je pozval, naj se uda pritisku vesil. Črnogorski ministerski predsednik je odgovoril, da je Črnagora označila svoje stališče že dne 2. aprila napram vesilam. Črnagora ponovi ta sklep sedaj poveljniku mednarodne flote ter pristavlja, da ne more ovreči svojega sklepa, ker zahteva sedanje vojno stanje nadaljevanje vojnih operacij. S tem da hočejo vesile pritiskati na Črnogoro, da opusti sovražnosti proti Skadru, kršijo začetkom vojske zajamčeno nevtralnost.

Izjave črnogorskega delegata.

Črnogorski pooblaščenec Miušković, ki se podaja v London h konferenci poslanikov, je izjavil v nekem intervjuu, ki ga je dovolil nekemu tržaškemu žurnalistu, sledeče: Mi homo nadaljevali z obleganjem Skadra do konca. — Evropi smo dovolj jasno povedali, da nečemo odnehati za nobeno ceno.

Naskok se bo nadaljeval, ko bodo ojačenja na svojem mestu. Čete, ki pridejo tu v poštev so popolnoma zadostne. Sedaj je stvar generala Bojović-a, kdaj naj se izvrši odločilen naskok.

Padeč Skadra je gotov. Seveda se ne more prorokovati, da se bo to izvršilo danes ali jutri. Taraboš je skoro popol-

noma v naših rokah. Seveda je tudi odvisen padeč Skadra od tega ali bomo prisiljeni obrniti svoje topove tudi kam drugam. Če bi n. pr. mednarodna flota pričela izkrcavati vojaštvo, potem bi morali oblegovatno armado zmanjšati do skrajne potrebe, ostale čete in topove pa bi postavili na našo obal in tako bi se vojskovali proti celi Evropi.

Flotna demonstracija ni napravila v Črnigori nikakega vtisa. Saj smo vajeni na »presenečenja! Samo draži nas zadržanje Evrope, ki je vedno trdila, da bo Skader naš, ako si ga vzamemo. — Sedaj pa nam ga hoče odrekati. Če bi bile vesile iz početka vojske rekla, da nam zavzetje Skadra ne bo nič koristilo, no potem bi se mi ne bili toliko trudili za to mesto. Sedaj pa, ko smo izgubili okolo Skadra 10.000 mož — eno tretjino našega vojaštva — naj se nikdo ne čudi, ako odgovorimo na pritisk vesil z odločnim: Ne!, kar je tudi naš rod dolžan v varovanje svoje časti. — V tem pogledu imamo lep vzgled na našem kralju, ki je pripravljen do zadnjega iti točno začrtano pot. Črnagora brez Skadra ne more obstajati.

Pri Skadru.

Iz Kotora se poroča, da se v kljub zanikajočemu odgovoru Črnogore na pritisk vesil ni še pričelo zopetno obstreljevanje Skadra. Baj se razvrstujejo čete, ki so prišle oblegovatno armadi na pomoč.

Operacije mednarodne eskadre.

Blokada ni še pričela. Poveljnik eskadre angleški admiral Burney pričakuje ukaze od svoje vlade. Avstrijska križarka »Aspern« se je podala na rekognosciranje, ki se bo razprostiralo do Krfa. Dosedaj se ni še sklenilo, ako in kdaj naj se izvrši blokada. Če se pa izvrši blokada, se bode blokiral tudi albansko obrežje. V očigled formaciji tega divjega obrežja, ki skoro ne dopušča izkrcavanja ali pa bi tako izkrcavanje zahtevalo veliko zamudo časa, se bodo blokiral le nekatere luke in sicer: Bar, Ulčinj, Medua, Leš in Drač.

Z Dunaja se poroča, da je svet admiralov sklenil, da se ima blokirati tudi albanska obal in sicer zato, da se ne bi tam izkrcalo srbsko vojaštvo, ki je na poti proti Skadru. Ta vest pa še ni uradno potrjena.

Vesile needine.

Londonska »Pall Mall Gazette« poroča, da namerava Avstrija staviti Črnigori ultimatum, na katerega bo čakala odgovor le 24 ur. Angleška je baje temu nasprotna in zahteva, naj se pusti Črnigori tridnevni rok za odgovor.

Politični pregled.

Zasedanje državnega zbora.

Z Dunaja se poroča, da se državni zbor skliče 28. aprila ali pa 6. majnika, ker se vlada ozira na zasedanje deželnih zborov.

V poučenih krogih pa zatrjujejo, da državni zbor ne bo sklican, dokler trajajo homatije na Balkanu, ker hoče grof Stürgkh na željo grofa Berchtolda preprečiti, da bi se parlament dotaknil Berchtoldove zunanje politike in jo podvrgel kakšni kritiki. Nemškonalna zveza in krščanski socialci so o tem informirani in soglašajo z nazorom vlade.

Divizijsko poveljništvo iz Kotora premeščeno v Ercegnovi?

Zadrski »Narodni List« poroča, da se je preselilo divizijsko poveljništvo in drugi vojaški uradi iz Kotora v Ercegnovi.

Protectorat nad Albanijo

dobi baje Avstrija, kakor pišejo nekatere listi. Ker je do sedaj imela naša vlada nekakov protectorat nad albanskimi katoličani, tedaj naj bi prevzela sedaj še politični protectorat nad novo Albanijo. Naj si bo ta stvar tako ali tako, a s to Albanijo imamo res že toliko komedij in stroškov, da bi bili za ta denar od Turčije lahko kupili gotovo toliko če ne več sveta kot ga obsega ta Albanija.

Kronanje novega grškega kralja Konstantina.

se bo vršilo šele po preteku enega leta po smrti prejšnjega kralja.

Domače in razne vesti.

Deželnozbornske volitve na Goriškem se bodo vršile in sicer: 13. julija (v nedeljo) bo volila splošna kurija; dne 20. julija (nedelja) se bodo vršile slučajne ožje volitve. Dne 24. julija (četrtek) bodo volile kmečke občine. Dne 1. avgusta (petek) bodo volila mesta in trgi. Dne 10. avgusta (nedelja) bodo volili veleposestniki. — Tako je določilo c. kr. namestništvo v Trstu.

»Mladinoljub« v Gorici. Minulo nedeljo se je vršil v dvorani pri »Zlatem jellenu« prvi občni zbor društva »Mladinoljub«, katerega se je udeležilo precejšnje število oseb. Zbrane je nagovoril mons. Jos. Pavletič in označil namen društva »Mladinoljub«. Društvo ima namen, zbirati mladino ob nedeljah in praznikih v popoldanskih urah v zabaviščih, da se tako obvaruje slabih družb, ki pokvarijo mlada srca kaj kmalu. Taka zabavišča imajo že Lahki v Gorici in se izvršno obnašajo. Misel o otroških zabaviščih se je rodila že pred leti v vrstah slovenske duhovščine in danes se vrši prvi redni občni zbor, potem, ko je pravila društva »Mladinoljub« odobril naš prevzvišeni knezonadškofijski ordinarijat in jih je potrdilo c. kr. namestništvo v Trstu. — Preč. gosp. župnik I. Kokošar je nato obrazložil pravila in vmes natančneje razpravljal o pomenu vsake v pravih tiskane točke posebej. — Potem je govoril še vlč. g. dr. Ličen, ki je izrazil svoje veselje, da je končno prišlo do uresničenja že dolgo gojene želje po ustanovitvi društva »Mladinoljub«. — Nato se je vpisovanje članov. Pri tej priliki se je vpisalo v društvo okoli 25 članov. — Letnina se je določila na 1 K. — Potem so se vršile volitve. V odbor so izvoljeni gg.: Mons. Jos. Pavletič, stolni župnik; Ivan Kokošar, župnik farne cerkve sv. Ignacija; I. Benigar, voditelj v »Malem Domu«; I. Prijatelj, c. kr. vadniški učitelj, prideljen »Šol. Domu«; dr. J. Ličen, profesor teologije; A. Vrtovec, akademik; M. Kolečvar, zasebnik; I. Saksida, zasebnik; A. Perkó, čevljarski mojster. — Ko je izpregovorilo nekaj gospodov še par besed in so izrazili razne nasvete, je mons. Pavletič zaključil zborovanje. — Kmalu nato je imel odbor svojo sejo, pri kateri se je konstituiral sledeče: predsednik mons. Pavletič, podpredsednik in tajnik dr. Ličen, blagajnik pa I. Kokošar.

Na kazenskem oddelku tukajšnjega okrajnega sodišča — tako se nam pripoveduje in pritožuje — je od nekaj časa sem navada, da se vse obravnave, ki se imajo istega dne vršiti, določijo na eno in isto uro, namreč 9. uro predpoldne. Zato morajo vsi tožitelji in toženci z zagovorniki in s pričami vred biti ob isti uri navzoči, ker bi se inače dogodilo, da bi bili kontumacirani, seveda tožitelji in toženci. ako bi se na poziv dotičnega uradnega sluga ali pisarja takoj ne oglašili. Ker se pa zamorejo obravnave vršiti le ena za drugo, tako morajo večkrat čakati stranke po tri ure in še več časa, predno pride njih zadeva na vrsto. S tem pa trpe stranke mnogo na izgubi časa in pa tudi na stroških, posebno ako imajo kakega odvetnika za zagovornika, kateremu sodnik ne likvidira le honorarja za obravnavo, marveč tudi za zamudo časa, ko mora čakati na sodnji, dokler ne pride zadeva njegovega klienta na vrsto. Res je, da ne more dotični sodnik vedeti natančno, koliko časa bode trajala ena ali pa druga obravnava in koliko strank se bode mogoče že doma pobotalo in jih ne bode torej prišlo k obravnavi. Na vsak način pa je popolnoma opravičena zahteva, da se gorenavedena navada, klicati na sodnji vse

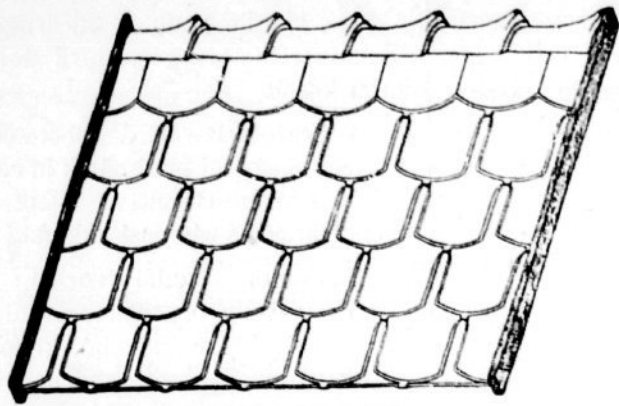
stranke in tudi če jih je n. pr. 15, ob eni in isti uri, opusti in da se mesto tega nekaj strank pokliče n. pr. ob 9., nekaj strank ob 10. in nekaj strank ob 11. uri predpoldne. Nadejamo se, da bodo oni, katerih se to tiče, upoštevali gorenavedene želje in pritožbe.

Aretacija prof. Finžgerja. — Kakor blisk se je razširila v soboto po Gorici vest, da so aretirali prejšnjega okr. šol. nadzornika Finžgerja. Ob 9. uri zjutraj je prišel pol. nadkomisar dr. Casapicola na moško učiteljsko, dal je poklicati Finžgerja in potem sta šla skupaj na policijo. Tam so ga zaslišali, po zaslišanju so ga odpeljali v sodne zapore v ulico Dogana. Vzrok te aretacije je sum, da je Finžger soudeležen pri defraudacijah v okr. šol. svetu. Defraudirana svota znaša samo za 1911. in 1912. 33.000 kron. Ta aretacija je vzbudila splošno senzacijo. Liberalni krogi v Gorici so skrajno pobiti.

Zaradi goriškega italijanstva sta si skočila v lase, kar pa ni ravno nevarno, kajšnji demokratični list »Socialista friulano« in pa tržaški »Piccolo«. Pred par tedni je bil povodom predstave neke drame v Gorici in Trstu znani laški pesnik Benelli in ob tej priliki je »Piccolo« napisal spet dolge klobase o laški Gorici, o laški navdušenosti, o čuvajih laške narodnosti in drugo tako ropotijo, ki tako rada teče potokoma izpod laških peres: cele strani berila, pa se ne ve zakaj. Na to se je oglašil sedaj imenovani goriški list in podrsal »Piccolo« razne neprijetne resnice pod nos. »Italijanstvo« Gorice obstoja po »Piccolo« iz absolutno pristnih romanskih rodovin — po ljudskem številu pa iz 14.720 Lahov in 9.987 Slovencev. Da je vse laško, skoro florentinsko po naši Gorici, dokazujejo posebno razni slovenski napisi, katere je pa »Piccolo« seveda zatajil. Ves goriški narod je baje drl na trge in ceste, ko je prišel pesnik Sem Benelli v Gorico, v resnici pa ga je pozdravilo trideset šolarjev, ki so kričali »evviva«. Po veliki večini Goričani še niso vedeli, da je Sem Benelli v Gorici. In nazadnje je baje pesnik v dolgem govoru pozdravljaj in navduševal svoje brate in jim nadel častni naslov: čuvarji laškega naroda. Tisti, ki so slišali ta govor trdijo da je pesnik spregovoril celih šest besed. — O degeneraciji goriškega italijanstva smo sicer mi že večkrat omenili to in ono, a nam niso laški gospodje verjeli. Morda bodo sedaj verjeli laškemu listu, ki gotovo noče farbati svojih čitateljev. Nas to priznanje le veseli, ker potrjuje, da smo pisali golo resnico.

Slovensko gledališče v Gorici. — Ljubljanski igralci so otvorili minulo nedeljo v dvorani »Trgovskega Doma« svojo sezono z burko »Uboga para«. Burka sama na sebi je jako puhla. Igralo se je na splošno dobro ob napol zasedeni dvorani. Odlikoval se je v prvi vrsti g. Verovšek s svojim nastopom in si pridobil simpatije navzočih. — Šepetalec je igral cel večer preveliko ulogo. Sicer pa: smeha je bilo na mernike, in igralci so se potrudili, da niso niti za trenutek spravili poslušalce v dolgočasje. — Vojaške godbe ni bilo, čeravno je bila napovedana. Danes se bo predstavljala drama »Tiha sreča«.

Akademija, katero je priredilo minulo nedeljo popoldne žensko učiteljsko s pomočjo gojenk zavoda in vojaškega orkestra v dvorani »Verdi« v Gorici, je izpadla vsestransko dobro. Krasen, izbran program slovenskih, italijanskih in nemških komadov je ugajal izbranemu občinstvu, katerega je bilo natlačeno polna dvorana in je dajala duška s frenetičnim ploskanjem in glasnim odobravanjem. Slovenski, laški in nemški zbori so se peli izvršno in so bili z vso natančnostjo proizvajeni. — Krona cele prireditve pa je bil vsekako ciklus iz »Repoštev«, katerega je spremljal vojaški orkester. Krasen prizor, ki ostane neizbrisen za onega, ki ga je videl in slišal. — Petje je vodil priznani bivši dolgoletni pevovodja »Čitalnice«, učitelj petja na ženskem učiteljskem g.

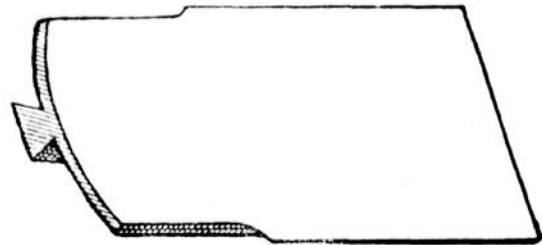
Patentirani strešniki „Ancora“.

napravi na navednih gladkih strešnikih (Flachziegel) se sodeže perfektno zvezo cele strehe. S patentiranimi „Ancora“, strešniki pokrite strehe nudijo večjo varnost in trdnost kot vsaka druga vrsta strešnikov. Estetičen utis! Cene jako primerne! Priporočljivo za nove strehe ali pa za zamenjavo starih streh tudi za bolj lahko strešino! M M

Najboljša priporočila!

Izključno zastopstvo za go-riški, tolminski in vipavski okraj ter za Kras:

O. Zajec Gorica,
Gosposka ul. 7.
TELEFON 107.

Kolumbovo jajce za pokrivanje streh!

Potom ženjalne iznajdbe, ki se jo

nju v vseh šolah vpoštevati domača umetnost. V svojem odloku pravi ministerstvo, da spada med prva sredstva za okrepitev domovinske ljubivi in za-jezenje bega z dežele — vzbujanje lju-bezni za stare domače šege in običaje, za okrepitev domovinske ljubavi in za-narodno nošo.

Težave naših diplomatov opisuje neko pismo, katero prinaša graška »Ta-gespost«. To pismo je pisal neki diplo-mat, ki se poslavlja od Evrope in gre v južno Ameriko; bržkone bo to slavni naš Prochaska! V tem pismu pravi, da imajo diplomatje strahovite odgovornos-ti, da strašno delajo, da imajo samo skrbi in težave in kar je še podobnega. — Če bi bil le eden naših diplomatov to-liko mislil in delal, kakor pravi to pi-smo, bi bila balkanska kriza za nas dru-gačna. Dalje piše ono pismo, da imajo naši diplomatje težko stališče, ker naš miroljubni vladar vedno in povsod po-vdarja potrebo miru. Mislimo, da je s tem gospod diplomat ravno dokazal di-plomatične slabosti. Naš miroljubni vla-dar ima gotovo prav, da odkazuje di-plomatom pravo pot, to je miroljubnost. Ako bi se morali za vsako malenkost pretepati, rabimo le vojaštvo, ne pa di-plomatov. Seveda, to bi bilo lepo, kar vojsko naj se napove, diplomate pa po-kljče domov, da bodo še lažje spali. To bi bilo zanje! Saj so prespali ves bal-kanski razvoj, naj spijo še naprej. Kako strašno ti gospodje, ki vlečejo večje pla-če kot ministri, morajo »delati« se pa vi-di iz dejstva, da so naši diplomatje v Belgradu hodili vpraševati na ruski kon-zulat, kaj je novega. To se pravi res de-lati! Vse so imeli na razpolago, denar, ljudi itd., a za balkansko vojsko so zve-deli šele iz listov, ki so bili bolj pouče-ni kot diplomatje. Take »skrbje« imajo ti gospodje in potem pridejo še s takimi izjavami na dan, češ, glejte nas revčke. Revčki smo mi, ki te brezpotrebne gos-pode redimo, kajti koristi nismo imeli od njih niti za lek. Balkansko vpraša-nje se je razvilo, kakor so hoteli Srbi in Bolgari, za naše diplomate se živ krst ni brigal.

Javna straža kot priča ni »v služ-bi«. Graško sodišče je oprostilo te dni neko žensko, ki je razžalila policaja v sodni dvorani, kjer je bil kot priča. V oprostilni razsodbi se glasi, da v tem slučaju policaj ni bil »v službi« in se te-daj one osebe ne more obsoditi radi raz-žaljenja uradne osebe.

Evharištični kongres na Dunaju je izkazal 300.000 kron prebitka. S tem de-narjem se bo zidala najsv. zakramentu posvečena cerkev na Dunaju, ki naj bo veden spomin na to veliko evharištično slavlje.

Važne papeževe besede. Sv. Oče je sprejel te dni romarje iz Milana in pri ti priliki povdaril, da hoče vedno varo-

vati pravice sv. Cerkev, kakor jih je potrdil že milanski edikt. Nekateri ho-čejo sicer vzeti Cerkvi vse pravice, je rekel sv. Oče, a to nikakor ni prav. — Cerkev mora imeti svobodno posest in svobodo verskega gibanja, kajti Cerkev ni družba angeljev, ampak družba ljudi, ki potrebujejo marsikaj za svoj telesni obstanek.

Izgube Italijanov v tripolitanski vojski znašajo po uradni statistiki, ki je bila izdana v soboto 92 častnikov in 1391 vojakov.

Droblinice.

Huda aprilška šala. »Courir de la Champagne« je 1. aprila naznamil, da se je v bližini Reimsa spustil na zemljo Zeppelinov zrakoplov. Zbralo se je nad tisoč oseb, da to vidi. Iz Pariza so po-slali listi svoje posebne poročevalce, in so došli tudi fotografi, da Zeppelina fo-tografirajo. Ko je množica videla, da je potegnjena, je hotela uredništvo nasko-čiti. Uredniki so morali telefonirati na policijo, ki je množico razkropila. Dr-žavno pravdnštvo je proti odgovorne-mu uredniku dvignilo obtožbo.

Čez sto oseb se je zastrupilo s konj-skim mesom. Iz Nemčije poročajo, da se je v znanem industrijskem okraju Solingen zastrupilo čez sto oseb, ki so vživale pokvarjeno konjsko meso. Več oseb je na zastrupljenju že umrlo.

Živ pokopan. Ko so v Szatmaru prekopavali pred letom umrlega kmeta Gyrika, so dognali, da je bil Gyriko živ pokopan. Kostenjak je bil obrnjen in ne-srečnež je v smrtnem boju pod zemljo strgal v obupu obleko.

A 8012.

15

Oklic,

s katerim se sklicujejo zapuščinski upniki.

K c. kr. okrajnemu sodišču v Ka-nalu, odd. I., soba št. 3 naj vsi tisti, ka-terim gre kot upnikom kaka terjatev do zapuščine dne 2. majnika 1912 umrlega Andreja Čargo iz Ročinja št. 19 ne za-pustivšega nobene naredbe poslednje volje, pridejo zaradi napovedi in doka-za svojih zahtev — dne 7. majnika 1913 predpoldne ob 10 uri, — ali pa naj do tega časa vložijo pismeno svojo prošnjo, ker ne bi sicer imeli upniki do te zapu-ščine, če bi vsled plačila napovedanih terjatev pošla, nikake nadaljne pravice, razen v kolikor jim pristojna kaka za-stavna pravica.

C. k. okrajno sodišče v Kanalu, odd. I., dne 20. marča 1913.

FABJAN.

Gospodarsko.

Spomladanske tržne cene. 50 kg na Dunaju stane: pšenica 11,90—12,35 K, rž 9,45—9,65 K; ječmen 8,60—9,50 K; koruza 10,15—10,35 K; oves 9,95—10,35 kron; svinjska mast (prve vrste) 83 K.

Cene medu in tombaka se povišajo. Kartel izdelovateljev medu je sklenil po-višati cene medu in tombaka za 15 K na kvintal pri ploščah; pri palčicah, ceveh itd. pa za 11 K na kvintal.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec

v Podgori

na voglu železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z opeko vsake vrste, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa, ima tudi vsake vrste grede, tramove 33 od 3—12 metrov dolge in 33 od 3—12 colov debele.

Priporoča se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel »Pri Zlatem Je-lenu«.

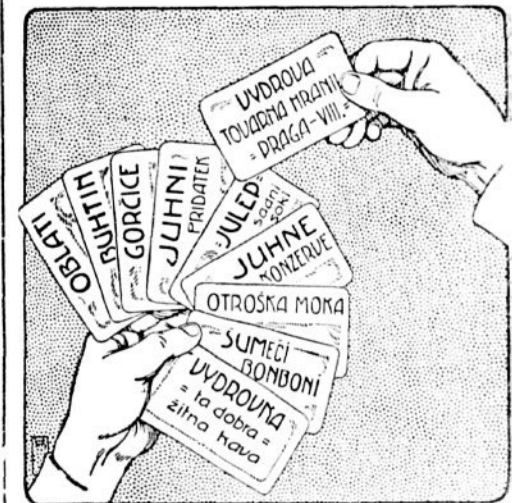
Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v GORICI

ulica della Croce šte. 6.

Prvo primorsko avtorizirano stavbeno in kamnoseško podjetje

Alojzij Tavčar

v Dutovljah okraj Sežana

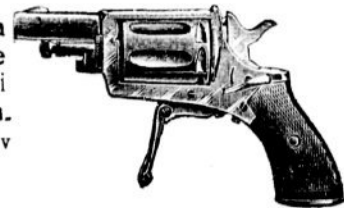
zapriseženi sodni izvedenec

izvršuje vse potrebne načrte, proračune in cenitve za stavbe, vod-njake, ceste, nagrobne spomenike in druga razna monumentalna dela.

Cene zmerne.

Kupujte samo dvokolesa »AL TENA«, francoske vrste ki so najtrežnejši in najboljši bodisi za na-vadno rabo ali za dirkev

Šivalni stroji original »Victoria« so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno ši-vanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako tre-žen. Puške, samokrese, slamo-reznic e in vse v to stroko spa-dajoče predmete se dobi po to-varniški ceni pri trdkih

Kerševani & Cuk,

GORICA — Stolni trg št. 9.

Podružnica

Delniška glavnica K 8.000.000.

Centrala v Ljubljani.

„Ljubljanske kreditne banke“

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst-deviz-valut. — Eskont menic — Sprje-manje vrednot v varstvo in oskrbovanje. — Vloge na knjižice 4 1/2%. — Predjmi na vrednostne papirje. — V tekočem računu po dogovoru. — Safes. — Borzna naročila. — Promese za vsa žrebanja. — Srečke na obroke. — Stav-beni krediti. — Nakazila v inozemstvo. — Kreditna pisma. — Vnovčenje ku-pcnov in izžrebanih vrednostnih papirjev.

PODRUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

V GORICI

Rezervni zaklad K 1.000.000.